

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí senátu 18. marca 1997 predbežne prerokoval podnet na začatie konania [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Mitrom, Bratislava, Rajska 10/a, vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

1. Podnet [REDAKOVANÉ] v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

2. Podnet [REDAKOVANÉ] v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky p r i j í m a na konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") dostal 16. decembra 1996 podanie [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Mitrom, Bratislava, Rajska 10/a, označené ako: "Podnet na začatie konania podaný fyzickou osobou namietajúcou porušenie svojich práv podľa § 18 ods.2 zák. č. 38/1993 Z. z."

Z jeho obsahu vyplynulo, že navrhovateľ, ako bývalý príslušník Slovenskej informačnej služby (ďalej len "SIS") bol rozkazom riaditeľa útvaru SIS vo veciach

personálnych 14. novembra 1995 okamžite prepustený zo služobného pomeru k SIS podľa § 110 ods. 1 písm. e) zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v spojení s § 22 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe.

Rozhodnutie o okamžitom prepustení zo služobného pomeru bolo navrhovateľovi doručené 15. novembra 1995 a obsahovalo aj poučenie o tom, ktorému služobnému orgánu SIS a v akej lehote je proti nemu možno podať odvolanie.

Navrhovateľ podal 27. novembra 1995 proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, nie však označenému služobnému orgánu SIS, ale priamo riaditeľovi SIS. Keďže v dôsledku uvedeného postupu navrhovateľa prvostupňový služobný orgán SIS (riaditeľ útvaru SIS) dostal odvolanie navrhovateľa údajne až 7. decembra 1995, nerozhodol o jeho odvolaní proti svojmu rozhodnutiu (ktoré v dôsledku toho malo nadobudnúť právoplatnosť) a za rozhodnutie vydané v odvolacom konaní orgány SIS preto už nepovažovali ani rozhodnutie jej riaditeľa z 23. januára 1996, ktorým bol rozkaz riaditeľa útvaru SIS vo veciach personálnych zo 14. novembra 1995 potvrdený.

Navrhovateľ sa 26. februára 1996 obrátil so žalobou na určenie neplatnosti skončenia služobného pomeru na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím uznesením z 27. septembra 1996 (6 SŽ 47/96) konanie zastavil, pretože "podľa ustanovenia § 247 ods. 2 OSP možno však preskúmať iba rozhodnutia správnych orgánov, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť". Navrhovateľ v tejto súvislosti uviedol, že "Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím o zastavení konania porušil moje ústavné právo na súdnu a inú právnu ochranu, tak ako je to uvedené v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a tým, že vec verejne nerozhodol a neumožnil mi vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom porušil aj moje ústavné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy". Z uvedených dôvodov navrhovateľ požiadal, aby ústavný súd začal konanie o jeho podnete a vo svojom rozhodnutí vyslovil, že:

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky zastavením konania sp. zn. 6 SŽ-47/96 porušil moje ústavné právo uvedené v čl. 48 ods. 2 tým, že vec verejne neprerokoval a neumožnil mi vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky zastavením konania sp. zn. 6 SŽ-47/96 porušil moje ústavné právo uvedené v čl. 46 ods. 2 tým, že nepreskúmal zákonnosť rozhodnutia, ktorým som bol ukrátený na svojich právach.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky oprávnený konať o podnetoch, ktorými fyzické alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich práv. Z konania o podnetoch nie je možné vylúčiť ani postup všeobecných súdov Slovenskej republiky, pokiaľ v jeho dôsledku došlo k porušeniu základného práva alebo slobody fyzickej alebo právnickej osoby ako účastníka súdneho konania (čl. 46 až 50 Ústavy Slovenskej republiky) a pokiaľ tomuto základnému právu alebo slobode neposkytuje právny predpis Slovenskej republiky žiadnu ochranu využitím opravného prostriedku. Pri predbežnom prerokovaní každého podnetu ústavný súd skúma jeho zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona č. 293/1995 Z. z., ako aj prípadné dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Jednou z podmienok, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní podnetu je, či tento nie je zjavne neopodstatnený. Ako ústavný súd už viackrát rozhodol v prípadoch podnetov fyzických alebo právnických osôb (odlišných od ústavných činiteľov): "Jedným z dôvodov odmietnutia podnetu je jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť v prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal pisateľ podnetu" (I. ÚS 53/96, I. ÚS 62/96, I. ÚS 75/96).

1. Ústavný súd preto v prvej časti preskúmal opodstatnenosť predloženého podnetu v naznačenom smere, t. j. existenciu príčinnej súvislosti medzi označeným postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a základným právom navrhovateľa

na verejné prerokovanie veci a vyjadrenie sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

K porušeniu tohoto základného práva malo podľa navrhovateľa dôjsť tým, že Najvyšší súd Slovenskej republiky zastavil konanie o jeho žalobe podľa § 247 ods. 2 a § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Po preskúmaní vzájomného vzťahu medzi označeným postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a základným právom, porušenie ktorého navrhovateľ namietal, ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a základným právom navrhovateľa na verejné prejednanie veci, ako aj na vyjadrenie sa k všetkým vykonávaným dôkazom. Uvedeným postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky preto nevznikla vôbec možnosť porušiť základné práva navrhovateľa, a to z niekoľkých dôvodov. Výkon základných práv uvedených v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky predovšetkým predpokladá predošlé uplatnenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 alebo 2 Ústavy Slovenskej republiky tým, že sa oprávnený subjekt zákonom stanoveným postupom domáha svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, resp. žiada o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy a súd na základe jeho návrhu na začatie konania (žaloby) aj začne konať. Článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vychádza z predpokladu súdneho konania a určuje základné práva účastníkov takéhoto konania, t. j. právo, aby sa vec prerokovala verejne, bez zbytočných prietáhov a aby sa jeho účastníci mohli vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. K porušeniu týchto základných práv môže preto dôjsť jedine v prípadoch, keď všeobecný súd vo veci koná po tom, čo zistil, že sú splnené všetky zákonom požadované procesné podmienky jeho konania. Navrhovateľ však nenamietal, že k porušeniu jeho základných práv došlo postupom súdu v začatom konaní, ale naopak, spočívajúcom v tom, že Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o jeho žalobe zastavil. Keďže základné práva uvedené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky patria účastníkom súdneho konania, ktoré zastavené nebolo, ale nie aj tým účastníkom súdneho konania, ktoré zastavené bolo, ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi označeným postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a základnými právami navrhovateľa upravenými v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Z uvedeného dôvodu bol podnet [REDACTED] v tejto časti odmietnutý ako zjavne neopodstatnený.

2. V ďalšej časti podnetu navrhovateľ uviedol, že zastavením konania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn. 6 SŽ-47/96 došlo k porušeniu jeho základného práva uvedeného v čl. 46 ods. 2 tým, že nepreskúmal zákonnosť rozhodnutia, ktorým bol ukrátený na svojich právach. Ústavný súd Slovenskej republiky aj v tejto časti podnet predbežne prerokoval a po zistení, že spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti uvedené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona č. 293/1995 Z. z. a že neexistujú jednoznačné dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, rozhodol o jeho prijatí na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 1997

Za správnosť vyhotovenia:

JUDr. Richard R a p a n t
predseda senátu

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu [REDAKOVANÉ] a sudcov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o podnete [REDAKOVANÉ], bytom Bratislava, Pribinova 21, zastúpeného advokátom [REDAKOVANÉ], Bratislava, Rajska 10/a, vo veci porušenia jeho základného práva na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy súdom podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 6 SŽ 47/96 na svojom neverejnom zasadnutí 22. mája 1997 takto

r o z h o d o l :

Podnetu [REDAKOVANÉ] o porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 6 SŽ 47/96 n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) dostal 16. decembra 1996 podanie [REDAKOVANÉ], bytom Bratislava, Pribinova 21, zastúpeného advokátom [REDAKOVANÉ], Bratislava, Rajska 10/a,

označené ako: „Podnet na začatie konania podaný fyzickou osobou namietajúcou porušenie svojich práv podľa § 18 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z.“.

Z jeho obsahu vyplynulo, že pisateľ podnetu na ústavný súd (ďalej len „navrhovateľ“), bývalý príslušník Slovenskej informačnej služby (ďalej len „SIS“), bol rozkazom riaditeľa útvaru SIS vo veciach personálnych 14. novembra 1995 prepustený zo služobného pomeru k SIS podľa § 110 ods. 1 písm. e) zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v spojení s § 22 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe.

Rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru bolo navrhovateľovi doručené 15. novembra 1995 a obsahovalo aj poučenie o tom, ktorému služobnému orgánu SIS a v akej lehote je proti nemu možno podať odvolanie.

Navrhovateľ podal 27. novembra 1995 proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, nie však označenému služobnému orgánu SIS, ale priamo riaditeľovi SIS. Keďže v dôsledku uvedeného postupu navrhovateľa prvostupňový služobný orgán SIS (riaditeľ útvaru SIS) dostal odvolanie navrhovateľa údajne až 7. decembra 1995, nerozhodol už ani o jeho odvolaní proti svojmu rozhodnutiu (ktoré v dôsledku toho malo nadobudnúť právoplatnosť) a za rozhodnutie vydané v odvolacom konaní orgány SIS preto nepovažovali ani rozhodnutie jej riaditeľa z 23. januára 1996, ktorým bol rozkaz riaditeľa útvaru SIS vo veciach personálnych zo 14. novembra 1995 potvrdený.

Navrhovateľ sa 26. februára 1996 obrátil so žalobou na určenie neplatnosti skončenia služobného pomeru na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) svojím uznesením z 27. septembra 1996 (6 Sž 47/96) však konanie o nej zastavil, keďže „podľa ustanovenia § 247 ods. 2 OSP možno však preskúmať iba rozhodnutia správnych orgánov, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť“. Navrhovateľ v tejto súvislosti uviedol, že „Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím o zastavení konania porušil moje ústavné právo na súdnu a inú právnu

ochranu, tak ako je to uvedené v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a tým, že vec verejne nerozhodol a neumožnil mi vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom porušil aj moje ústavné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“. Z uvedených dôvodov navrhovateľ požiadal, aby ústavný súd začal konanie o jeho podnete a vo svojom rozhodnutí vyslovil, že:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky zastavením konania sp. zn. 6 SŽ-47/96 porušil moje ústavné právo uvedené v čl. 48 ods. 2 tým, že vec verejne neprerokoval a neumožnil mi vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky zastavením konania sp. zn. 6 SŽ-47/96 porušil moje ústavné právo uvedené v čl. 46 ods. 2 tým, že nepreskúmal zákonnosť rozhodnutia, ktorým som bol ukrátený na svojich právach.“

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte podnet navrhovateľa na svojom neverejnom zasadnutí predbežne prerokoval a 18. marca 1997 rozhodol o jeho odmietnutí v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, ako aj o prijatí na konanie v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keďže spĺňal: „všetky zákonom predpísané náležitosti uvedené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona č. 293/1995 Z. z. a... neexistujú jednoznačné dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona“.

Na základe § 29 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. ústavný súd vyzval 1. apríla 1997 Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby sa vyjadril k prijatej časti podnetu. Ústavný súd dostal 11. apríla 1997 stanovisko predsedu Najvyššieho súdu, ktoré však vecne nereagovalo na podnet navrhovateľa v časti prijatej na konanie a nevyjadrovalo sa ani k vhodnosti ústneho pojednávania o ňom podľa § 30 ods. 1, resp. ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. Keďže právny zástupca navrhovateľa [REDAKOVANÉ] na výzvu ústavného súdu 25. marca 1997

oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní, ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. rozhodol od ústneho pojednávania upustiť.

I.

Rozhodnutia služobných orgánov SIS o prepustení jej príslušníkov zo služobného pomeru podľa § 110 ods. 1 písm. e) zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov podliehajú súdnemu preskúmaniu, pričom súd pri ich preskúmaní postupuje podľa osobitných predpisov, t. j. podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (§ 141 ods. 1 a 4 zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov). Právoplatné rozhodnutia služobných orgánov SIS (§ 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) podliehajú preskúmaniu súdom v rámci správneho súdnictva, cieľom ktorého je posúdiť zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), pričom predmetom súdneho konania môžu byť nielen rozhodnutia vydané v správnom konaní, ale aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo rušia oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb. Pri preskúmaní zákonnosti správnych rozhodnutí môže súd v správnom súdnictve postupovať tromi spôsobmi, a to jednak tak, že konanie o žalobe proti zákonnosti správneho rozhodnutia zastaví, ak sú splnené podmienky § 250d Občianskeho súdneho poriadku. Ak tomu tak nie je a ide o jednoduchý prípad, súd rozhodne o žalobe bez pojednávania (§ 250f Občianskeho súdneho poriadku) a napokon, ak nejde o jednoduchý prípad, súd vytýči pojednávanie a na ňom rozhodne o žalobe (§ 250g Občianskeho súdneho poriadku).

V konaní o žalobe navrhovateľa Najvyšší súd postupoval prvým z uvedených spôsobov, pretože svojím uznesením 6 SŽ 47/96 z 27. septembra 1996 konanie o nej zastavil. V odôvodnení uznesenia o zastavení konania Najvyšší súd uviedol, že k nemu došlo preto, že: „Žalobca nesplnil zákonné podmienky a tým, že odvolanie nepodal u príslušného služobného orgánu, nepodal odvolanie včas a napadnutý rozkaz nadobudol právoplatnosť. Skutočnosť, že odvolací orgán preskúmal právoplatné rozhodnutie, ktoré nerušil, nerozhodol vo veci samej a jeho rozhodnutie

nemôže súd preskúmavať rovnako ako ani právoplatné rozhodnutie služobného orgánu I. stupňa. Podľa ustanovenia § 247 ods. 2 OSP možno však preskúmavať iba rozhodnutia správnych orgánov, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. V zmysle ust. § 250d ods. 3 OSP predseda senátu uznesením konanie zastaví, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie zastavil“.

Navrhovateľ na margo takéhoto odôvodnenia zastavenia konania Najvyšším súdom o. i. uviedol, že: „NS SR svojim rozhodnutím o zastavení konania porušil moje ústavné právo na súdnu a inú právnu ochranu tak, ako je to uvedené v čl. 46 Ústavy SR, tým že vec verejne nerozhodoval a neumožnil mi vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, porušil aj moje ústavné právo uvedené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že odvolanie som podal včas, t. j. v zákonnej 15-dňovej lehote.

Podľa môjho názoru moje odvolanie podané 27. 11. 1995 sa týmto dňom dostalo do dispozície riaditeľa útvaru SIS, voči ktorému rozhodnutiu bolo podané. Podotýkam, že dňom 15. 11. 1995 som, v zmysle § 111 ods. 3 zák. č. 410/1991 Zb., bol aj prepustený zo služobného pomeru. Podľa internej úpravy jedinou adresou, ktorú je možno použiť pri doručovaní písomnosti je „Slovenská informačná služba P. O. Box 69, Bratislava“ a jedinou osobou, ktorá oficiálne vystupuje pri verejnom styku je riaditeľ SIS. Bolo by porušením zásad platných v SIS, ak by som svoje podanie priamo adresoval riaditeľovi útvaru SIS. Tým, že riaditeľ SIS preskúmal celý spisový materiál, došlo z mojej strany k vyčerpaniu riadnych opravných prostriedkov a k splneniu podmienky uvedenej v § 247 ods. 2 O. s. p.

V odôvodnení svojho rozhodnutia sa riaditeľ SIS dovoľáva § 123 výnosu Ministerstva vnútra SR zo 16. 12. 1991, č. p. RL - 714/2-91, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona SNR č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru (reg. pod č. 567 v čiastke 107/1991 Zb.).

Pre úplnosť si dovoľím citovať predmetné ustanovenie § 123

„Ak policajt podal odvolanie u odvolacieho orgánu alebo u nepríslušného služobného orgánu, aj keď bol o odvolaní riadne poučený (§ 127 ods. 1 zák.) je tento orgán povinný bez odkladu postúpiť odvolanie príslušnému služobnému orgánu a oboznámi o tom odvolateľa. V tomto prípade je odvolanie podané včas, len keď príde v zákonnej lehote príslušnému služobnému orgánu“.

Touto okolnosťou sa NS SR tým, že zastavil konanie vôbec nezaoberal. V mnou predložených dokladoch v obžalobe nie je objektívny dôkaz, že príslušný riaditeľ útvaru SIS obdržal moje odvolanie až 7. 12. 1995, teda po 15-dňovej lehote. Práve naopak, pri splnení podmienky „bezodkladnosti“ mal riaditeľ útvaru SIS dostať predmetné odvolanie v zákonnej lehote.“

II.

S navrhovateľom bol ukončený služobný pomer k SIS rozkazom riaditeľa jej 46. odboru zo 14. novembra 1995, pričom samotnému navrhovateľovi bol rozkaz doručený 15. novembra 1995. V poučení o odvolaní sa uvádza, že odvolanie proti nemu je možné podať u riaditeľa 46. odboru do 15 dní odo dňa vyhlásenia rozhodnutia. Navrhovateľ v tejto súvislosti argumentoval tým, že svoje odvolanie z 27. novembra 1995 nemohol adresovať priamo služobnému orgánu, uvedenému v poučení o odvolaní, pretože: „Podľa internej úpravy jedinou adresou, ktorú je možno použiť pri doručovaní písomnosti je: „Slovenská informačná služba P. O. Box 69, Bratislava“ a jedinou osobou, ktorá oficiálne vystupuje pri verejnom styku je riaditeľ SIS. Bolo by porušením zásad platných v SIS, ak by som svoje podanie priamo adresoval riaditeľovi útvaru SIS“.

Ukončenie služobného pomeru a s ním súvisiace náležitosti sú upravené v ustanoveniach § 107 až 124 (Ôsma hlava) zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a samotné konanie vo veciach služobného pomeru je predmetom úpravy

prvého až tretieho oddielu deviatej hlavy citovaného zákona (§ 125 až 142). Samotný zákon upravuje jednak dôvody ukončenia služobného pomeru, tak aj konanie vo veciach služobného pomeru, vrátane odvolacieho konania a preskúmania rozhodnutí služobných orgánov súdom. Možnosť inej ako zákonnej úpravy týchto otázok pripúšťa len § 140 citovaného zákona, podľa ktorého: „Ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnejšie upraví konanie vo veciach služobného pomeru“. Podľa § 135 ods. 1 zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov môže policajt podať odvolanie proti rozhodnutiu služobného orgánu do 15 dní, pričom v súlade s odsekom 3 toho istého ustanovenia sa takéto odvolanie podáva u toho služobného orgánu, ktorý rozhodnutie vydal. Uvedené ustanovenia zákona č. 410/1991 Zb. je potrebné posudzovať vo väzbe na jeho § 141 (Preskúmanie rozhodnutia súdom), pričom odsek 1 tohoto ustanovenia uvádza, že policajt môže podať na súde návrh na preskúmanie rozhodnutia služobného orgánu o svojom prepustení zo služobného pomeru podľa § 110 ods. 1 písm. d) alebo e), avšak takýto návrh je možné: „podať až po vyčerpaní opravného prostriedku podľa § 135, a to v lehote 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia“. Ak bol preto príslušník Policajného zboru prepustený zo služobného pomeru na základe § 110 ods. 1 písm. e) zákona č. 410/1991 Zb. a hodlá toto rozhodnutie nechať preskúmať súdom v správnom súdnictve, musí najprv vyčerpať zákonom určený opravný prostriedok, t. j. odvolanie, ktoré sa v súlade s § 135 zákona podáva u toho služobného orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal. Z uvedeného vyplýva, že tento zákonný postup platí v plnom rozsahu aj na rozhodnutia (rozkazy) o prepustení zo služobného pomeru podľa § 110 ods. 1 písm. e), keďže pre ne zákon č. 410/1991 Zb. neupravuje žiadny osobitný (a iný) odvolací režim. Uvedené ustanovenia zákona o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru možno súčasne chápať ako „spresnenie“ zákonnej požiadavky uvedenej v § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Opravnému prostriedku podanému spôsobom požadovaným § 141 ods. 2 zákona č. 410/1991 Zb., ako aj § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku preto zodpovedá odvolanie podané v zákonom stanovenej lehote u toho služobného orgánu SIS, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Ak však napriek výslovnému poučeniu oprávnená osoba podá odvolanie na inom orgáne než na tom, ktorý je v ňom označený (a to aj na odvolacom orgáne), vystavuje sa riziku, že dôjde k zmeškaniu zákonom stanovenej lehoty na podanie

odvolania. Zákon o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru preto ani osobitne nerieši situáciu, keď k zmeškaniu lehoty na podanie odvolania došlo preto, že účastník konania napriek tomu, že bol výslovne poučený o tom, ktorému orgánu a v akej lehote má svoje odvolanie podať, toto podal inému orgánu. Ustanovenie § 135 zákona sa vo svojom odseku 4 zaoberá len prípadmi, keď policajt podal odvolanie po uplynutí zákonnej lehoty v dôsledku nesprávneho poučenia alebo preto, že nebol o ňom poučený vôbec a odsek 5 rieši náležitosti odpustenia zmeškania lehoty, ak k nej došlo z iných „závažných dôvodov“. Takúto situáciu rieši len „podzákonný“ predpis citovaný aj navrhovateľom vo svojom podnete. Ide o výnos Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo 16. decembra 1991. č. p. RL - 714/2-91, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky. Ustanovenie jeho § 123 uvádza, že ak policajt podal odvolanie u... nepríslušného služobného orgánu, aj keď bol o odvolaní riadne poučený (§ 127 ods. 1 zákona), je tento orgán povinný bez odkladu postúpiť odvolanie príslušnému služobnému orgánu a oboznámiť o tom odvolateľa. V tomto prípade je odvolanie podané včas, len keď príde v zákonnej lehote príslušnému služobnému orgánu“.

Navrhovateľ podal odvolanie 27. novembra 1995, ale adresoval ho riaditeľovi SIS, a nie riaditeľovi 46. odboru SIS, t. j. tomu služobnému orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Napriek tomu (a z dôvodov uvedených vyššie) však navrhovateľ tvrdil, že: „Podľa môjho názoru moje odvolanie podané 27. 11. 1995 sa týmto dňom dostalo do dispozície riaditeľa útvaru SIS, voči ktorému rozhodnutiu bolo podané“. Ďalej navrhovateľ uviedol, že: „V mnou predložených dokladoch v obžalobe nie je objektívny dôkaz, že príslušný riaditeľ útvaru SIS obdržal moje odvolanie až 7. 12. 1995, teda po 15-dňovej lehote“. V tejto časti svojho zdôvodnenia navrhovateľ argumentoval tým, že napriek tomu, že odvolanie podal u nepríslušného služobného orgánu SIS, dostalo sa v zákonom stanovenej lehote k riaditeľovi príslušného odboru SIS, ktorý o ňom aj rozhodol ako o odvolaní. Pre overenie dôvodnosti tohoto tvrdenia navrhovateľa sa ústavný súd 24. februára 1997 obrátil na SIS so žiadosťou o poskytnutie pomoci pri obstaraní podkladov na rozhodnutie ústavného súdu podľa § 31 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. v znení zákona č. 293/1995 Z. z. Z vyžiadaného stanoviska SIS z 5. marca 1997

(č. p. 80-23/200-2/97), ako aj z priložených príloh vyplynulo, že k zaprotokolovaniu príjmu odvolania [REDAKOVANÉ] na 46. odbore SIS došlo 7. decembra 1995 a k postúpeniu jeho veci odvolaciemu orgánu došlo 12. decembra 1995. Túto skutočnosť potvrdzuje priložená kópia príslušnej strany „Protokolu písomností 46. odboru“, ročník 1995, evidenčné číslo 041/95, číslo 266. Z uvedeného ústavný súd prijal za preukázané, že navrhovateľovo odvolanie bolo riaditeľovi 46. odboru SIS doručené 7. decembra 1995, t. j. po zákonom stanovenej 15-dňovej lehote na podanie odvolania. Keďže však v zákonom stanovenej lehote prvostupňový orgán nedostal odvolanie proti svojmu rozhodnutiu, toto jej uplynutím nadobudlo právoplatnosť. V dôsledku uvedeného navrhovateľ nevyužil opravný prostriedok požadovaný § 141 ods. 2 zákona o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru, pretože prvostupňový orgán sa nezaoberal jeho odvolaním proti svojmu neprávoplatnému rozhodnutiu, ale toto nadobudlo právoplatnosť uplynutím 15-dňovej lehoty. K nadobudnutiu právoplatnosti rozhodnutia preto došlo pre nevyčerpanie opravných prostriedkov, a nie v dôsledku „vyčerpania riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú“ tak, ako to požaduje § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Napriek tomu však navrhovateľ tvrdil, že k splneniu podmienky uvedenej v § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku došlo, keďže riaditeľ SIS preskúmal celý spisový materiál, čím: „došlo z mojej strany k vyčerpaniu riadnych opravných prostriedkov a k splneniu podmienky uvedenej v § 247 ods. 2 O. s. p.“. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že Tretí oddiel zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov (Mimoriadne prostriedky a preskúmanie rozhodnutí súdom) umožňuje preskúmanie právoplatných rozhodnutí služobných orgánov SIS, ak sa „dodatočne zistia mimoriadne závažné okolnosti...“ (§ 138 ods. 1). Potom, čo uplynutím 15-dňovej zákonnej lehoty na odvolanie nadobudol rozkaz riaditeľa 46. odboru SIS zo 14. novembra 1995 právoplatnosť, akékoľvek ďalšie rozhodnutia služobných orgánov SIS (vrátane rozhodnutia jej riaditeľa z 23. januára 1996) sa už týkali len právoplatných rozhodnutí služobných orgánov SIS. Takéto rozhodnutia však nemožno pokladať za tie, uvedené v § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže nadobudnutiu ich právoplatnosti nepredchádzalo „vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú“. Preskúmanie

právoplatného rozhodnutia riaditeľa odboru SIS riaditeľom SIS nie je možné považovať za vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov podľa § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, ako to tvrdil navrhovateľ.

V ďalšom navrhovateľ tvrdil, že bolo povinnosťou riaditeľa SIS, aby jeho odvolanie bez odkladu postúpil príslušnému služobnému orgánu v súlade s § 123 citovaného výnosu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo 16. decembra 1991, ale: „Touto okolnosťou sa NS SR tým, že zastavil konanie vôbec nezaoberal“ a „pri splnení podmienky „bezodkladnosti“ mal riaditeľ útvaru SIS dostať predmetné odvolanie v zákonnej lehote“.

V tejto časti svojho podnetu navrhovateľ pripustil, že riaditeľ príslušného útvaru SIS mohol dostať jeho odvolanie až po zákonnej lehote, ale ak by bol riaditeľ SIS (ako nepríslušný služobný orgán) jeho odvolanie postúpil „bez odkladu“ riaditeľovi útvaru SIS, tento mohol dostať jeho odvolanie v zákonnej lehote. Touto okolnosťou sa však Najvyšší súd „tým, že zastavil konanie, vôbec nezaoberal“. Navrhovateľ v tejto časti namietol, že k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy došlo tým, že Najvyšší súd nepreskúmal postup služobných orgánov SIS stanovený § 123 výnosu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo 16. decembra 1991, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru.

Z ustanovenia § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že sudy v správnom súdnictve sú povinné skúmať, či žalobca „vyčerpal riadne opravné prostriedky“, ktoré sa pre rozhodnutie správneho orgánu pripúšťajú. Ako už bolo uvedené vyššie, podľa § 141 ods. 2 v spojení s § 135 ods. 1 a 3 zákona o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov je proti rozhodnutiu služobného orgánu podľa § 110 ods. 1 písm. e) zákona „riadnym“ opravným prostriedkom odvolanie, pokiaľ bolo podané v zákonom stanovenej lehote a na tom služobnom orgáne, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. K preskúmaniu tejto skutočnosti Najvyšším súdom aj došlo, ako to vyplýva z odôvodnenia jeho uznesenia z 27. septembra 1996 a nesplnenie tejto povinnosti žalobcom viedlo aj k zastaveniu konania Najvyšším súdom.

Keďže rozhodnutie služobného orgánu (riaditeľa 46. odboru SIS) o prepustení navrhovateľa zo služobného pomeru zo 14. novembra 1995 nadobudlo právoplatnosť bez toho, že by bol vyčerpal opravný prostriedok podľa § 135 ods. 3 zákona č. 410/1991 Zb. a keďže § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku dovoľuje všeobecným súdom, aby v správnom súdnictve podľa Druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmali len tie rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov zastavením konania podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd neporušil základné právo navrhovateľa podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Navrhovateľ sa totiž v správnom súdnictve domáhal preskúmania rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť inak ako v dôsledku vyčerpania riadnych opravných prostriedkov. Z uvedeného dôvodu ústavný súd podnetu navrhovateľa na vyslovenie porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky označeným postupom Najvyššieho súdu nevyhoviel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 1997

Za správnosť vyhotovenia:
t

JUDr. Richard R a p a n

predseda senátu